

BRUNAMÁLASAMÞYKKT

fyrir Reykjavík.

144
11. júní

I. KAFLI

Stjórn brunamála.

1. gr.

Yfirstjórn brunamála Reykjavíkur er í höndum bæjarstjórnar.

2. gr.

Bæjarráð hefur á hendi framkvæmd brunamála bæjarins, að svo miklu leyti sem hún er ekki falin slökkviliðsstjóra eða lögreglustjóra. Bæjarráð skal hafa eftirlit með því, að ákvæðum laga og samþykktar þessarar um brunamál í Reykjavík sé framfylgt.

3. gr.

Þegar bæjarráð tekur ákvarðanir um brunamál, skal slökkviliðsstjóri sækja fund þess eða varaslökkviliðsstjóri í forföllum hans. Ákvarðanir bæjarráðs um brunamál skulu tilkynntar slökkviliðsstjóra skriflega. Bæjarráð og slökkviliðsstjóri nefnast í samþykkt þessari brunamálastjórn.

II. KAFLI

Skipun, starfsreglur og fatnaður slökkviliðsins.

4. gr.

Slökkvilið bæjarins er skipað tveimur aðaldeildum: Föstum starfsmönnum á slökkvistöð og liðsmönnum, sem kvaddir eru til að slökkva eld og til æfinga. Í samþykkt þessari nefnast þeir fyrrnefndu *varðlið*, en hinir síðarnefndu *aðstoðarlið*. Sameiginlega nefnast allir þessir starfsmenn *slökkvilið*.

5. gr.

Varðliðið skipa: Slökkviliðsstjóri, varaslökkviliðsstjóri og stöðvarverðir.

6. gr.

Slökkviliðsstjóri og varaslökkviliðsstjóri skulu hafa lokið verkfræði- eða húsa-meistaránámi.

7. gr.

Bæjarstjórn skipar slökkviliðsstjóra og varaslökkviliðsstjóra að fengnum tillögum bæjarráðs. Bæjarráð ræður aðra starfsmenn varðliðsins að fengnum tillögum slökkviliðsstjóra.

8. gr.

Slökkviliðsstjóri er fulltrúi og framkvæmdastjóri bæjarráðs í brunamálum. Hann hefur á hendi daglega framkvæmd og stjórn brunamála og eftirlit með því, að lögum um brunamál Reykjavíkur, ákvæðum þessarar samþykktar og fyrirmælum brunamálastjórnarinnar sé framfylgt.

9. gr.

Varaslökkviliðsstjóri skal vinna að daglegri framkvæmd brunamála undir stjórn slökkviliðsstjóra og í samráði við hann. Í forföllum slökkviliðsstjóra skal varaslökkviliðsstjóri taka við störfum hans.

144

11. júní

Stöðvarverðir skulu gegna varðstöðu á slökkvistöðinni og annars staðar, samkvæmt nánari fyrirmælum slökkviliðsstjóra, svo og áhaldavörzlu, ræstingu og annarri vinnu á slökkvistöð. Utan varðtíma síns skulu þeir gegna brunakalli á sama hátt og aðstoðarliðið.

Stöðvarverðir skulu allir hafa lokið meira bifreiðaprófi og hafa næga vélaþekkingu til þess að vinna með áhöldum þeim, er slökkvistöðin hefur. Stöðvarverði má ekki skipa í starfið yngri en 22 ára né eldri en 30 ára. Þeir skulu hafa óflekkað mannorð, vera andlega og líkamlega heilbrigðir og hafa fulla líkams- og starfsorku. Þeir, sem starfað hafa a. m. k. eitt ár í aðstoðarliðinu, sem um ræðir í 13. gr., skulu að jafnaði ganga fyrir, þegar ráðnir eru stöðvarverðir.

Þegar stöðvarverðir hafa náð 60 ára aldri, getur slökkviliðsstjóri ákveðið, að þeir gegni vörzlu, vélgæzlu, innistörfum, eldvarnareftirliti og þess háttar störfum.

11. gr.

Slökkviliðsstjóri skipar stöðvarvörðum í varðflokka. Yfir hvern varðflokk skipar hann varðstjóra og vara-varðstjóra, og getur brunamálastjórn sett nánari reglur um val þeirra.

12. gr.

Varðliðsmenn taka laun úr bæjarsjóði samkvæmt launasamþykkt bæjarins. Þeir njóta að öðru leyti sömu kjara og aðrir fastir starfsmenn bæjarsjóðs.

Þegar stöðvarverðir gegna skyldustörfum utan starfstíma síns, skulu þeir fá greidd laun og skaðabætur eftir sömu reglum og aðstoðarliðið, samkv. 21. gr. samþykktar þessarar.

13. gr.

Auk varðliðsins skal slökkviliðið skipað aðstoðarliði, sem slökkviliðsstjóri kveður til starfa, eftir því sem honum þykir þurfa. Slökkviliðsstjóri ræður aðstoðarliðið, og skulu liðsmenn vera á aldrinum 21—50 ára. Í liðinu skulu vera hið fæsta tveir menn frá vatns- og hitaveitu og tveir frá Rafmagnsveitu Reykjavíkur.

14. gr.

Slökkviliðsstjóri stjórnar slökkviliðinu og ber ábyrgð á því, að það sé fullskipað og vel æft. Hann heldur æfingar með slökkviliðinu, þegar hann telur þess þörf. Slökkviliðsmenn mega ekki fara til dvalar úr bænum án vitundar slökkviliðsstjóra.

15. gr.

Við bruna ákveður slökkviliðsstjóri, hvernig áhöldum slökkviliðsins skuli komið fyrir og hvað gera skuli til að slökkva eldinn og varna útbreiðslu hans.

16. gr.

Ef slökkviliðsstjóri er forfallaður, gengur varaslökkviliðsstjóri í hans stað, og sé hann ekki heldur viðstaddur, þá hafa varðstjórar varðliðsins yfirstjórnina á hendi eftir nánari fyrirmælum slökkviliðsstjóra.

17. gr.

Enginn má færa eða láta færa úr stað áhöld slökkviliðsins án samþykkis yfirmanns þess.

18. gr.

Varðstjórum er skylt að framkvæma fyrirskipanir slökkviliðsstjóra og sjá um, að tæki slökkviliðsins séu ekki að óþörfu skemmd eða skilin eftir að loknu verki og tilkynna honum, ef einhver vikur frá starfi, áður en því er lokið.

19. gr.

Sérhver slökkviliðsmaður skal koma til æfinga og til að slökkva eld, þegar hann er til þess kvaddur, og hlýða fyrirmælum yfirmanns síns. Enginn má án leyfis yfirmanns yfirgefa brunastað eða hverfa frá æfingu.

144

11. júní

20. gr.

Slökkviliðsstjóri getur fyrirvaralaust sagt upp starfsmönnum í slökkviliðinu, ef hann telur ástæðu til, og ráðið aðra í þeirra stað til bráðabirgða. Varðliðsmenn, sem þannig er vikið frá störfum, hafa rétt til að leggja mál sín fyrir bæjarráð til úrskurðar.

21. gr.

Aðstoðarliðið fær greidd laun úr bæjarsjóði fyrir vinnu við slökkviliðsstörf og æfingar og skaðabætur fyrir slys og skemmdir á fatnaði eftir sérstökum samningi við bæjarstjórn.

22. gr.

Brunamálstjórn ákveður fjölda slökkviliðsmanna.

23. gr.

Slökkviliðsstjóra er heimilt að kveðja svo marga menn til aðstoðar við að slökkva eld, sem hann telur þörf á, og getur enginn skorast undan þeirri skyldu. Þeir, sem taka þannig þátt í slökkvistarfi, skulu inna það af hendi endurgjaldslaust, en hafa sama skaðabótarétt á hendur bæjarsjóði og slökkviliðsmenn.

24. gr.

Slökkviliðsstjóra er heimilt að láta slökkviliðið aðstoða við að slökkva eld utan lögsagnarumdæmis Reykjavíkur, ef brýn þörf er á. Hann skal þó gæta þess að flytja ekki úr lögsagnarumdæminu meira af slökkviliðstækjum eða fleiri slökkviliðsmenn en svo, að öryggi bæjarins sé ekki teflt í hættu.

25. gr.

Varðliðsmenn skulu, þegar þeir eru að störfum, bera einkennisbúninga, er bæjarsjóður leggur til. Brunamálstjórn setur reglur um gerð, einkenni og endurnýjun búninganna.

26. gr.

Slökkviliðinu skulu lögð til hlífðarföt og nauðsynleg tæki, samkvæmt ákvörðun brunamálstjórnarinnar.

III. KAFLI

Tæki slökkviliðsins.

27. gr.

Bæjarsjóður skal á hverjum tíma eiga þau slökkvitæki, vagna, dælur, stiga, slöngur og önnur áhöld, sem brunamálstjórnin telur nauðsynlegt, til þess að allur útbúnaður slökkviliðsins sé sem fullkomnastur. Brunamálstjórnin skal kappkosta að fylgjast með öllum nýjungum á sviði slökkvitækninnar, endurnýja gömul tæki og útvega ný tæki samkvæmt kröfum tímans og vexti og viðgangi bæjarins, með samþykki bæjarstjórnarinnar.

28. gr.

Stöðvarverðir skulu, undir yfirumsjón slökkviliðsstjóra, halda tækjum slökkviliðsins vel við og sjá um, að þau séu jafnan í góðu lagi.

144

11. júní

29. gr.

Slökkviliðsstjóri semur við hver árslok skrá yfir slökkvitæki þau, sem til eru, og getur þess jafnframt, hver slökkvitæki hafi bætzt við á árinu og hver gengið úr sér. Hann sendir borgarstjóra skýrslu þessa.

IV. KAFLI

Um vatnsnotkun.

30. gr.

Vatnsveitu Reykjavíkur ber, í samráði við slökkviliðsstjóra, að sjá um, að nægilega margir brunahanar séu á vatnsæðum bæjarins til afnota fyrir slökkviliðið.

31. gr.

Vatnsveitan skal sjá um, að allir brunahanar séu ávallt nothæfir, og skal slökkviliðsstjóri nægilega oft láta sannprófa, að svo sé.

32. gr.

Enginn nema slökkviliðið má taka vatn úr brunahönum eða hreyfa við þeim án leyfis vatnsveitunnar.

33. gr.

Óheimilt er að skilja eftir bifreiðir og önnur tæki fyrir framan brunahana eða nær þeim en í 5 m fjarlægð.

V. KAFLI

Löggæzla á brunastað.

34. gr.

Lögreglusveit úr lögregluliði Reykjavíkur skal ávallt mæta við bruna og aðalæfingar slökkviliðsins. Lögreglustjóri ákveður, í samráði við slökkviliðsstjóra, hve fjölmenn lögreglusveitin skuli jafnaðarlega vera, svo og skipun hennar.

35. gr.

Lögreglusveitinni er skylt að halda uppi aga og góðri reglu við bruna og æfingar. Hún skal, í samráði við slökkviliðsstjóra, sjá slökkviliðinu fyrir greiðum aðgangi að brunastað, stöðva umferð um nærliggjandi götur, afgirða svæði, sem slökkviliðið þarf fyrir áhöld sín, fjarlægja þaðan allt óviðkomandi fólk og taka í sína umsjá muni, sem bjargað er frá bruna, þar til þeir hafa verið afhentir réttum aðilum.

VI. KAFLI

Skyldur borgaranna við slökkviliðið.

36. gr.

Sérhver, er verður eldsvoða var, skal tilkynna það slökkvistöðinni þegar í stað símléiðis, með brunaboða eða á annan hátt. Sé brunaboði notaður, er skylt að bíða komu slökkviliðsins og skýra frá því, hvar elds hefur orðið vart.

Enginn má snerta við brunaboðum bæjarins, nema hann þurfi að gera vart við eldsvoða.

Sé slökkviliðið kvatt út að óþörfu, varðar það sektum, auk greiðslu kostnaðar við kvaðninguna.

37. gr.

144

Allir vegfarendur, sem verða á vegi slökkviliðs-, sjúkra- og lögreglubifreiða, skulu tafarlaust greiða fyrir því, að þær komist óhindrað leiðar sinnar.

Bifreiðarnar gefa ákveðið hljóðmerki og nota rauð blossaljós, sem öllum öðrum er óheimilt að nota. Þær eru undanþegnar öllum umferðareglum, þegar slökkviliðið gegnir skyldustörfum, enda séu notuð framangreind hljóð- og ljósmerki. Stjórnendur bifreiða og annarra ökutækja skulu samstundis aka til hliðar, slökkva ljósin og nema staðar jafnskjótt og þeir verða hljóð- eða ljósmerkjanna varir. Gangandi menn skulu einnig víkja úr vegi.

38. gr.

Sérhver bifreiðarstjóri skal stöðva bifreið sína, ef slökkviliðsmaður gefur honum merki um það, og aka honum á brunastað gegn venjulegri greiðslu, er bæjarsjóður innir af hendi.

39. gr.

Hverjum húseiganda er skylt að leyfa, að vatn sé tekið úr vatnshönum í húsi hans til að slökkva með eld, og má enginn hindra slökkviliðið í því.

40. gr.

Komi eldur upp í húsi, þar sem vatnsveita liggur ekki að, eða ef vatn úr brunahönum nægir ekki til að slökkva eldinn, er sérhverjum skylt að lána tæki, er hann hefur, til að flytja vatn. Slökkviliðið hefur rétt til að taka vatn úr öllum þeim vatnsbólum, er það telur sig þurfa að nota.

41. gr.

Slökkviliðið hefur frjálstan aðgang að húsum og lóðum á brunastað og í nágrenni hans. Það hefur rétt til að láta ryðja í burtu mannvirkjum, svo sem húsum, girðingum og öðru, sem torvelað getur starf þess, og gera hverjar ráðstafanir aðrar, er stjórn slökkviliðsins telur nauðsynlegar til þess að slökkva eldinn eða hindra útbreiðslu hans. Slökkviliðið hefur rétt til að nota öll tæki og áhöld bæjarbúa, sem til næst og að gagni geta komið við slökkvistarfið.

42. gr.

Það tjón, sem hlýzt af ráðstöfunum slökkviliðsins samkv. 41. gr., skal skoða sem brunatjón. Verði það ekki bætt af vátryggingarfélagum, skal bæjarsjóður bæta tjónið eftir samkomulagi eða samkvæmt mati tveggja óvilhallra manna, er borgardómari kveður til.

VII. KAFLI

Meðferð elds og ljóss almennt.

43. gr.

Húseigendum ber að sjá um, að öllum þeim varúðarreglum, sem settar eru í þessari samþykkt og öðrum samþykktum um umbúnað eldfæra, ljóstækja og geymslu eldfimra efna, sé framfylgt í húsum þeirra.

44. gr.

Húsráðendur skulu gæta þess, að heimilisfólk þeirra og leigjendur gæti fyllstu varúðar í meðferð elds, ljósa og eldfimra efna og hlíti í hvívetna fyrirmælum þeim, sem sett eru í þessari samþykkt.

11. júní

144

11. júní

Hver og einn skal fara varlega með eld og ljós og forðast allt, sem stuðlað getur að bruna eða valdið honum.

45. gr.

Óheimilt er:

46. gr.

- að geyma eða hafa um hönd í heimahúsum benzín eða aðra áþekka eldfima vökva, nema hreinsað benzín, og aldrei meira en 250 g;
- að geyma í heimahúsum sprengiefni af nokkru tagi, svo sem púður, flugelda o. s. frv.;
- að geyma hvers konar eldsneyti og uppkevikjuefni við miðstöðvar, katla, reyk-ganga, eldstæði, reykháfa, ofnpípur o. þ. u .l.;
- að stytta rafmagnsleiðslur með hnútum eða með því að bregða þeim um nagla, króka eða þess háttar;
- að geyma í húsum ösku, gjall eða annan úrgang úr eldstæðum. Allan slíkan úrgang skal láta í þar til gerð, fullkomlega örugg ílát úr málm eða steini á afviknum stað utan húss;
- að geyma hey, timbur, hálm, tréull og önnur álíka eldnæm efni í íbúðarhúsum. Sama bann gildir um húsagarða, nema fengið sé samþykki slökkviliðsstjóra;
- að koma fyrir eða geyma nokkuð í undirgöngum, anddyrum, göngum og stigum húsa, sem hindrað getur eðlilegan umgang um húsin eða aðgang að þeim;
- að þurrka fatnað eða eldfima muni við eld eða rafmagn, nema fyllstu varúðar sé gætt og slíkir hlutir séu í hæfilegri fjarlægð frá hitagjafanum, og eigi nær en 50 cm.

VIII. KAFLI

Reykháfar og eldfæri.

47. gr.

Reykháfar í húsum skulu steptir úr sterkri steinsteypu eða gerðir úr öðru jafn eldtraustu efni, standa á fastri undirstöðu og hvíla aldrei á timburgólfi. Reykháfur má ekki hallast meira en 15° frá lóðréttri línu og aldrei út yfir stiga, nema með leyfi byggingarnefndar.

48. gr.

Reykháfar skulu að jafnaði vera ferstrendir, vegþykkt þeirra eigi minni en 12 cm og innanmál 23 cm á hvorn veg. Þeir skulu ná minnst 75 cm upp fyrir hús-mæni eða efsta brún þeirra vera minnst 3 m í láréttri línu frá þakfleti. Innanfletir reykháfa skulu vera sléttir, og holrúm þeirra má ekki skerða með leiðslum eða öðru, nema að fengnu leyfi slökkviliðsstjóra.

49. gr.

Sé reykháf ætlað að flytja svo mikinn reyk, að 23 cm vídd nægi ekki, eða þurfi reykháfur að ná meira en 3 metra upp úr þaki, ber að fara eftir fyrirmælum í byggingarsamþykkt Reykjavíkur.

50. gr.

Par, sem reykháfur liggur í gegnum timburgólf, þak eða timburvegg, skal þykkt hans vera minnst 23 cm frá innri brún að máttarviðum.

51. gr.

Gólf-, loft- og veggklæðningar mega ganga að reykháf, en ekki vera festar við hann. Yfir samskeyti má leggja lista, er festur sé við reykháfinn með múrnögglum.

52. gr.

Reykháf má aldrei þilja eða klæða með pappa eða striga. Úthliðar hans skulu ætíð vera sýnilegar og auðvelt að komast að þeim til viðgerðar. Þó skal heimilt að mála reykháf og líma á hann veggfóður. Utan um hverja pípu frá eldstæði skal múra járnhring í reykháfinn, þannig gerðan, að hvorki pípan né hringurinn geti ýtzt inn fyrir innra borð reykháfsins.

53. gr.

Á hverjum reykháf skulu vera nægilega mörg, en þó aldrei færri en tvö 23×23 cm sótop, svo að auðvelt sé að hreinsa hann og ná sóti úr honum. Sótopi skal loka með járnhurð í járnnumgerð, og skal gerð hennar háð samþykki slökkviliðsstjóra, sem ákveður fjölda og staðsetningu sótopa eftir stærð og gerð húsa.

54. gr.

Reykháf má ekki taka í notkun, fyrr en hann er fullgerður og allt mótatimbur fjarlæggt.

55. gr.

Reyk frá eldstæðum skal leiða í reykháfa um hlaðna eða steypa reykginga eða minnst 10 cm víðar járnþípur.

56. gr.

Fjarlægð frá innri brún reykháfa og reykleiðslna að timbri, viðarlíki eða öðru eldfimu efni, skal ávallt vera minnst 23 cm. Reykþípur úr jární mega ekki vera lengri en 3 m, nema með leyfi byggingarnefndar. Þær skulu leiddar stytztu leið í reykháf á sömu hæð og eldstæðið.

57. gr.

Fjarlægð eldstæðis frá timbri eða viðarlíki skal vera minnst 23 cm. Gólf undir eldstæðum skal lagt málmplötum eða öðru eldtraustu efni, er nái minnst 30 cm fram fyrir þau og 23 cm til annarra hliða. Sé um límofn eða annað eldstæði að ræða á verkstæðum, þar sem farið er með eldfim efni, skal gólfið þakið eldtraustu efni minnst 50 cm út fyrir ytri brún eldstæðisins á alla vegu, og fyrir framan eldholið skal auk þess hafa 50 cm háan kassa úr málmí, festan við ofninn, svo að glæður úr honum hljóti að falla í kassann.

58. gr.

Opin eldstæði (kaminur) má því aðeins hafa í timburhúsum, að slökkviliðsstjóri hafi samþykkt umbúnað þeirra. Skal hvert slíkt eldstæði ávallt vera í beinu sambandi við reykháf, sem flytur ekki reyk frá öðrum eldstæðum.

59. gr.

Lofthitunarofna má því aðeins nota, að þeim sé örugglega fyrir komið, þannig að eldhætta stafi ekki af þeim, og verksmiðju- og vélaeftirlit ríkisins hafi samþykkt gerð þeirra.

60. gr.

Miðstöðvarkötlum, sem hafa stærri hitaflöt en $1,3 \text{ m}^2$, skal koma fyrir í sérstökum herbergjum, múruðum eða sementshúðuðum í hólfi og gólfi. Eldnæma hluti má ekki geyma nær miðstöðvarkötlum eða reykleiðslum frá þeim en í 50 cm fjarlægð.

61. gr.

Öll eldunar- og hitunartæki, sem geta orðið heitari en 100° Celsius, skulu ætíð vera minnst 23 cm frá timbri eða viðarlíki, þótt ekki séu hituð með eldi.

IX. KAFLI
Olíukynditæki.

62. gr.

Olíukynditæki má hvorki framleiða né selja, nema gerð þeirra hafi verið viðurkennd af Öryggiseftirliti ríkisins, og tækjum má eigi breyta án leyfis eftirlitsins. Þau skulu auðkennd samkvæmt fyrirmælum þessum.

63. gr.

Uppsetningu olíukynditækja mega þeir einir annast, sem fengið hafa til þess leyfi Öryggiseftirlits ríkisins, og ber þeim að fylgja ákvæðum þessarar reglugerðar og öðrum reglum, er settar kunna að verða. Öryggiseftirlitið getur svipt menn leyfi sínu, gerist þeir brotlegir við settar reglur.

64. gr.

Uppsetning olíukynditækja skal fara fram undir umsjá eldfæraeftirlitsins, og má eigi taka þau í notkun, nema leyfi eftirlitsmanna liggi fyrir.

Sé kynditæki þannig, að olían renni sjálfkrafa til þess og eldstæðis, skal rennslisstillir vera við það, er takmarkar, að aldrei geti meiri olía runnið til þess en því er ætlað að brenna. Á rennslisstilli skal vera öryggi, er lokar fyrir olíurennslíð, ef óhreinindi eða annað truflar starfsemi stillisins.

Sé olíunni dælt til eldstæðis, skal dælan þannig gerð, að olíurennslí stöðvist um leið og hún.

Á olíuleiðslum frá olíugeymi að kynditæki skal vera gruggbolli úr málm, sem hindrar, að vatn eða óhreinindi, er vera kann í olíunni, berist að rennslisstilli og kynditæki.

Á reykpiðu frá olíukyntum katli skal vera sjálfvirkur súgstillir rétt við hann, er hindrar, að óeðlilega mikill súgur geti myndast gegnum olíukynditækið.

Ef súgspjald er á reykpiðu, skal svo frá því gengið, að minnst 10% af flatar-máli pípunnar sé opið, þótt spjaldið sé lokað.

Olíukynditæki skulu standa á föstum undirstöðum úr eldtraustu efni. Olíuleiðslur og allar tengingar skulu vera úr málm, og sé komið fyrir á þeim sjálfvirkum loka, sem lokar fyrir olíurennslí að eldstæði, ef eldur kemur upp í kleanum. Til þéttingar á samskeytum má ekki nota málningu eða önnur efni, sem olía getur leyst upp.

Ef olíukynditækjum er komið fyrir í eldstæði, sem áður hefur verið kynt á annan hátt, skal fyrst framkvæmd gagngerð sóthreinsun á reyk göngum og eldholi.

Búnaður raflagna skal vera samkvæmt reglum Rafmagnsveitu Reykjavíkur. Aðalrofi kynditækis sé ávallt fast við aðaldyr kyndiklefans, eða á öruggum stað utan hans. Vartöflur má eigi hafa á kyndiklefa.

Í miðstöðvarklefa skal vera prentaður leiðarvísir um notkun og meðferð tækisins, gerður af framleiðanda þess, í samráði við Öryggiseftirlit ríkisins.

65. gr.

Olíukynditæki skulu vera í sérstökum klefum, múruðum og sementshúðuðum í hól og gólf, með sjálflokandi hurðum. Skulu þeir ávallt vera við útvegg, með opnanlegum glugga, samþykktir af eldfæraeftirlitinu áður en uppsetning tækjanna hefst. Miðstöðvarklefa má eigi nota til annarra þarfa, nema með leyfi slökkviliðsstjóra.

Slökkviliðsstjóri getur leyft, að kyndistöð sé í gluggalausum herbergi, enda sé slökkvikerfi komið þar fyrir, eftir fyrirmælum hans.

66. gr.

Eldsneytisolia skal jafnan geymd í þar til gerðum geymi. Skal hann vera úr hæfilega þykku stáli, olíu- og loftþéttur. Á honum skal vera loftþípa, sem endar undir beru lofti, með beygju á enda, svo að eigi geti rignt eða fennt inn í hana. Fyrir pípuopinu skal vera þéttriðið net úr málmþræði. Geymirinn skal vera með læstum áfyllingarstút, og sé hann innanhúss, skal stúturinn ná út úr útvegg. Á oliugeymi mega ekki vera önnur op eða stútar en þeir, er að framan greinir, nema þau, sem ætluð eru fyrir tengingu til kynditækja eða annarra oliugeyma. Botnlás má þó vera á geymi, enda sé hann lokaður með blindkraga. Glerpípu má eigi nota til að sýna olíuhæð á geymi.

67. gr.

Oliugeymar skulu grafnir í jörð, nema þar sem slökkviliðsstjóri heimilar að hafa þá ofanjarðar, en þá mega þeir ekki vera nær timburvegg en 5 metra, nema sérstakar eldvarnarráðstafanir séu gerðar, og aldrei á eða yfir þaki húsa. Oliugeymum skal komið fyrir á traustum undirstöðum, svo að þeir raskist ekki. Á leiðslum frá geymum skal vera loki utanhúss, sem auðvelt er að komast að.

68. gr.

Slökkviliðsstjóri getur leyft geyma innan húss fyrir olíu með blossomarki fyrir ofan 60° C., er rúmi allt að 10 000 lítra hver, sé þeim komið fyrir í sérstökum klefum, sem eigi eru notaðir til annarra þarfa, og ákveður hann fyrirkomulag og öryggisútbúnað þeirra.

Oliuforðinn má aldrei vera meiri en 30 000 lítrar.

Klefinn skal vera út fullkomlega eldtraustu, oliuþétta efni í hólf og gólf. Séu veggir úr járnbentri steinsteypu, skulu þeir vera minnst 10 cm þykkir, en 20 cm, sé steypa ójárnbent eða veggurinn hlaðinn úr steini. Ljósauðbúnaður skal vera viðurkenndur af Rafmagnsveitu Reykjavíkur. Hurðir og umbúnaður þeirra skal vera eldtraustur og sjálflokandi. Þær skulu opnast út og eigi vera nær klefagólfi en svo, að neðan dyraops rúmist allur oliuforði geymisins. Loftrás með þéttriðnu málmneti skal vera frá geymisklefa undir bert loft.

Oliugeymi, eða dagneyzluhylki, er rúmar allt að 200 lítra, má koma fyrir í kyndistöð húsa, enda sé fullnægt kröfum um kyndiherbergi og auk þess, að eldtraust hurð, er opnast út, sé á herberginu.

Í verksmiðjuhúsum skal þó leyfilegt að geyma allt að 1500 l í kyndistöð, ef framangreindum skilyrðum er fullnægt, og auk þess reglum öryggiseftirlits ríkisins um gæzlu.

Geymi sé þannig komið fyrir, að hvorki hann né leiðslur frá honum geti hitnað frá eldstæðinu, eða leki geti runnið til eldstæðisins, í reyk göng eða reykþípur. Skal á fulltrygga hátt séð fyrir leka frá geymi, annaðhvort á þann hátt að hafa hann í steinsteyptri þró, er rúmi allt innihald hans, eða runnið geti frá honum beint í skolplögn.

Oliutunnur má aldrei geyma í kyndistöð.

69. gr.

Olíu, sem hefur blossomark fyrir ofan 60° C, má hita, áður en hún fer til brennans.

Til hitunar á olíu má einungis nota heitt vatn, rafmagn eða mettaðan eim, sem hefur ekki meira en 3 kg/cm² yfirþrýsting.

Við rafmagnshitun skulu hitararnir vera fastir, fullkomlega lokaðir og með sjálfvirkum hitastilli. Sé slíkum hitara komið fyrir í geymi eða dagneyzluhylki, skal hitastillir þannig stilltur, að hiti oliunnar við hitarann geti aldrei farið fram úr 55° C.

- 144 Afrás frá geymi skal ávallt vera fyrir ofan efsta hluta hitarans.
11. júní Sé geymishitari notaður, skal svo gengið frá hitastilli, að hiti oliunnar geti aldrei farið fram úr hitastigi, sem er 20° C fyrir neðan blossomark hennar.

70. gr.

Sé blossomark eldsneytisoliunnar neðan við 60° C., gilda eftirfarandi sér-ákvæði:

Óheimilt er að hita hana, áður en hún fer til brennara.

Útanhússgeymir má eigi rúma meira en 1500 lítra, nema sérstaklega standi á og leyfi slökkviliðsstjóra komi til. Innanhúss má geyma allt að 500 lítra, og sé geymi komið fyrir í sérstökum geymsluklefa, er fullnægi ákvæðum 68. gr. Skal svo frá geymi gengið, að undir honum sé þró, er rúmi allt innihald hans, eða að það geti runnið beint að gólfrist í lokræsi.

Oliu, sem hefur blossomark neðan við 30° C., er óheimilt að nota til brennslu í oliukynditæki.

71. gr.

Oliukynditæki og oliugeyma má eigi setja upp fyrir ofan neðstu hæð í húsi, nema með sérstöku leyfi slökkviliðsstjóra.

X. KAFLI

Hreinsun reykháfa.

72. gr.

Húseigendur bera ábyrgð á því, að reykháfum í húsum þeirra sé vel við haldið og að sótarar hafi frjálstan og óhindraðan aðgang að sótopum reykháfa.

73. gr.

Sótarar bæjarins hreinsa reykháfa í bænum undir stjórn slökkviliðsstjóra og eru ábyrgir í starfi sínu gagnvart honum. Þeir skulu hreinsa reykháfana vel og koma sótinu fyrir á öruggum stað utan húss. Verði sótarar varir vanrækslu í meðferð sótopa eða reykháfa, svo sem ef þeim er ekki haldið nægilega við, gerðir ónot hæfir eða hættulegir, skulu þeir aðvara húseiganda, sem ber skylda til að bæta tafarlaust úr því, sem ábótavant er. Vanrækslu skal slökkviliðsstjóri kæra til sekta, samkv. 154. gr.

74. gr.

Sóturum ber að ganga eins hreinlega um húsin og auðið er, og kappkosta að valda íbúum húsanna sem minnstum óþægindum. Umkvartanir á hendur sóturum skulu sendar slökkviliðsstjóra skriflega.

75. gr.

Hver reykháfur skal hreinsaður á þriggja mánaða fresti, nema slökkviliðsstjóri mæli öðruvísi fyrir. Brunamálastjórnin getur sett sérstök ákvæði um hreinsun reykháfa í húsum, þar sem heitt vatn er notað til hitunar og gas eða rafmagn til eldunar, en þvottapottar kynntir með kolum eða öðru eldsneyti.

76. gr.

Daginn áður en sóthreinsun fer fram, skal sótari tilkynna húseiganda um hreinsunina og afhenda honum eyðublað, er húseigandi undirritar að henni lokinni. Á þriggja mánaða fresti skal sótari afhenda slökkviliðsstjóra eyðublöðin sem skilríki fyrir því, að hreinsunin hafi farið fram.

XI. KAFLI
Eldfæraeftirlit.

144
11. júní

77. gr.

Eftirlit með oliukynditækjum og oliugeymum skal fara fram tvisvar, en eftirlit með öðrum eldfærum og reykháfum skal fara fram einu sinni á ári hverju í öllum húsum í bænum.

78. gr.

Eftirlitsmenn þeir, sem framkvæma þetta eftirlit, skulu sjá um, að skilyrðum samþykktar þessarar og öðrum fyrirmælum brunamálastjórnar sé fullnægt í hvívetna.

79. gr.

Eftirlitsmönnum ber sérstaklega að athuga:

- að frágangur oliukynditækja, oliugeyma, eldfæra og reykháfa sé samkvæmt gildandi reglum og að þeim sé vel við haldið;
- að umgengni öll í miðstöðvarherbergjum og geymsla á eldsneyti sé eins og vera ber;
- að eldfim efni séu ekki geymd í húsum umfram það, sem leyfilegt er, og að tryggilega sé frá þeim gengið.

80. gr.

Eftirlitsmenn skulu færa bækur um störf sín, þar sem tilgreint er, hvaða dag skoðun hefur farið fram í hverju húsi. Inn í bækurnar rita þeir athugasemdir sínar um skoðunina og gera grein fyrir því, sem þeir telja þurfa viðgerðar við, og setja frest til að framkvæma hana.

Sé viðgerðin ekki framkvæmd á tilteknum tíma, skal slökkviliðsstjóri kæra húseiganda til sekta.

XII. KAFLI

Um öryggistæki í húsum.

81. gr.

Í samkomuhúsum, veitingahúsum, gistiúsum, skólum, sjúkrahúsum, íþróttahúsum, barna- og elliheimilum og öðrum slíkum stöðum, þar sem margt fólk kemur saman eða dvelst, svo og í verksmiðjum, vinnustofum, vöruheimslum, benzínafgreiðslum og öðrum þeim stöðum, sem slökkviliðsstjóri telur nauðsynlegt, skulu vera nothæf handslökkvitæki.

82. gr.

Á þriðju hæð timburhúsa eða ofar (kjallari, sem að hálfu leyti er grafinn í jörð eða meira, telst ekki hæð) ber að hafa björgunarkaðla að minnsta kosti við einn glugga á hverri íbúð. Sama gildir um steinhús, sem að verulegu eða öllu leyti eru innréttuð með timbri. Enn fremur hefur slökkviliðsstjóri heimild til að fyrirskipa aðrar varúðarráðstafanir, er hún telur þurfa, t. d. að hafa fasta stiga utan á húsum, af hvaða stærð eða gerð sem húsin eru.

83. gr.

Slökkviliðsstjóri ákveður hverju sinni, hve mörg framangreind tæki skulu vera og hvar og hvernig þeim skuli fyrir komið, og segir fyrir um viðhald þeirra og endurnýjun.

84. gr.

Húseigendum er skylt að afla sér tækjanna á sinn kostnað og kosta uppsetningu þeirra og viðhald.

XIII. KAFLI

Varúðarráðstafanir í samkomuhúsum o. fl.

85. gr.

Starfsemi, er um ræðir í 81. gr., eða aðra slíka, má ekki reka, nema slökkviliðsstjóri hafi samþykkt húsnæði það, sem notað er, og að kröfum hans um öryggi gegn eldsvoða sé fylgt í öllum greinum.

86. gr.

Framangreinda starfsemi skal ekki leyfa nema í húsum, þar sem burðarveggir, gólf og stigar eru úr eldtraustu efni og innveggir að minnsta kosti úr lítt eldnæmu efni. Þó getur slökkviliðsstjóri veitt undanþágu frá því í húsum, sem notuð eru til slíkrar starfsemi, er samþykkt þessi öðlast gildi, enda sé þá skylt að fylgja sérstökum fyrirmælum hans um öryggi gegn eldsvoða á þeim stöðum.

87. gr.

Í opinberum byggingum, skrifstofuhúsum og þeim öðrum húsum, sem um ræðir í 81. gr., skal eingöngu nota rafmagnsljós, og sé umbúnaður rafmagnslagna, ljósa og tækja samkvæmt reglum Rafmagnsveitu Reykjavíkur. Húseiganda ber að sjá um, að öllum þessum umbúnaði sé vel við haldið og hann fullnægi ávallt framangreindum reglum.

88. gr.

Í samkomuhúsum, sem stöðugt eru notuð til kvikmynda- og leiksýninga, skulu stólar og bekkir vera fastir. Þó skal leyft að hafa lausa stóla í stúkum, er eigi taka fleiri en 10 áhorfendur. Fjarlægðin milli stólaraða, mælt frá sætisbaki að sætisbaki, skal vera minnst 80 cm, séu setur stólanna hreyfanlegar, en 1 m, sé setan föst. Breidd hvers stóls skal eigi vera minni en 50 cm.

Hvergi skulu vera fleiri sæti í röð en svo, að mest séu 12 sæti að næsta gangi eða annarri útgönguleið.

89. gr.

Breidd ganga milli sætaraða eða til hliðar, svo og breidd annarra ganga, stiga og dyra, sem nota þarf til útgöngu, skal ákveða þannig: Minnsta breidd þeirra sé 1,2 m fyrir fyrstu 150 áhorfendur og síðan 33 cm í viðbót fyrir hverja 50 áhorfendur, sem nota þurfa gangana, stígana eða dyrnar, og hlutfallslega fyrir annan fjölda. Þessa breidd ganga, stiga og dyra má hvergi skerða, svo sem með fatageymslum, borðum, stólum eða lausamunum. Áhorfendur mega ekki standa á þessum stöðum, meðan sýningar fara fram.

90. gr.

Allar dyr á samkomusölum og göngum frá þeim skulu opnast út og hurðir falla þannig að vegg, að þær skerði ekki útgönguleiðina. Skal ávallt vera hægt að opna þær fyrirvaralaust af hverjum sem er, og skulu þær greinilega auðkenndar með rauðum ljósum frá rafgeymum.

91. gr.

Á samkomusölum skal ávallt hafa a. m. k. tvo útganga, aðaldir salsins og varadýr, og skal þeim þannig fyrir komið, að fólksstraumurinn greinist í tvær gagnstæðar áttir. Útgangarnir mega ekki liggja á sömu hlið hússins, heldur að tveimur götum eða hæfilega stórum húsagarði og götu, nema með leyfi brunamálastjórnarinnar.

92. gr.

Stigar mega aldrei liggja beint að útgöngudyrum. Frá stiga að dyrum skal ávallt vera pallur, svo sem fyrir er mælt í byggingarsamþykkt. Frá áhorfendasvöl-

um skulu vera minnst tveir stigar. Stigarnir mega ekki liggja niður í áhorfendasalinn, og fólksstraumnum frá þeim skal beint þannig, að hann rekist ekki á eða mæti straumnum frá öðrum útgöngum. 144 11. júní

Ljósmerkjum skal komið fyrir í stigum og göngum, þar sem slökkviliðsstjóri telur nauðsynlegt.

93. gr.

Gluggatjöld, veggtjöld og dyratjöld úr eldnæmu efni eða efni, sem myndar mikinn reyk við bruna, má ekki nota í samkomusölum.

94. gr.

Leiksvið má ekki útbúa í samkomuhúsum, nema með leyfi slökkviliðsstjóra, enda samþykki hann allan umbúnað leiksviðanna.

95. gr.

Á leiksviðum skulu vera vatnsleiðslur með að minnsta kosti tveimur áföstum 1"—1½" víðum og minnst 5 m löngum slöngum með stútum. Slöngunum skal þannig komið fyrir beggja vegna með hliðum leiksviðsins, að auðvelt sé að komast að þeim og nota þær. Á hverju leiksviði skulu enn fremur vera að minnsta kosti tvö viðurkennd handslökkvitæki. Fyrir leiksviðinu skulu vera eldtraust tjöld, sem slökkviliðsstjóri samþykkir.

96. gr.

Búningsherbergi leikenda, leiktjalda- og búningageymslur og útbúnaður þeirra allur skal vera háður samþykki slökkviliðsstjóra.

97. gr.

Reykingar eru bannaðar á áhorfendasvæðum leikhúsa og kvikmyndahúsa.

98. gr.

Veggir, gólf og loft í ljósataekjaklefum kvikmyndahúsa skulu vera úr steini eða steinsteypu, minnst 10 cm að þykkt. Eldtraust hurð skal vera fyrir klefunum. Birtuop og gægjugöt skulu vera byrgð með eldtraustu gleri eða gljásteymsplötu. Filman skal vera á málmspólu og vefjast upp á aðra spólu jafnóðum og sýnt er. Utan um hverja spólu skal vera málmhylki, og skal filman rakin á þann hátt, að eldur í þeim hluta filmunnar, sem sýndur er, læsist ekki í spólurnar. Milli ljósgjafans og filmunnar skal vera hreyfanleg ljóshlíf til þess að draga úr ljósmagninu, þegar filman hreyfist ekki.

99. gr.

Slökkviliðsstjóri getur ákveðið, að brunavörður skuli vera til eftirlits í samkomuhúsum við leiksýningar, fjölleikasýningar, jólatrésskemmtanir, svo og í sýningarskálum, markaðsskálum, hlutaveltum og öðrum opinberum stöðum, þar sem miklu er komið fyrir af eldnæmum efnum. Slökkviliðsstjóri setur nánari reglur um framangreinda brunavörzlu og ákveður gjald fyrir hana, er greiðist af eigendum samkomuhúsanna.

XIV. KAFLI

Bifreiðaskýli og bifreiðaverkstæði.

100. gr.

Bifreiðaskýli og bifreiðaverkstæði skulu gerð úr steinsteypu eða öðru jafn eldtryggju efni, þegar þau eru sambyggð öðrum húsum. Brunamálastjórnin getur leyft, að sérstæð bifreiðaskýli og bifreiðaverkstæði, eða einstakir hlutar þeirra, séu byggð úr öðru efni, ef nærliggjandi byggingum stafar ekki eldhætta frá þeim.

144
11. júní

101. gr.
Bifreiðaskýli og bifreiðaverkstæði mega því aðeins vera í íbúðarhúsum eða sambyggð þeim, að engar dyr eða önnur op séu á milli þeirra og húsanna.

102. gr.

Séu bifreiðaskýli, sem byggð eru í sambandi við íbúðarhús, stærri en fyrir tvær bifreiðar, skulu þau hólfuð sundur með eldtraustum veggjum, svo að aldrei standi saman fleiri en tvær bifreiðar í hverju hólf.

103. gr.

Fyrirkomulag, stærð og notkun bifreiðaskýla og bifreiðaverkstæða, sem rúma fleiri en 6 bifreiðar, skal háð sérstökum fyrirmælum brunamálastjórnarinnar.

104. gr.

Bifreiðaskýli og bifreiðaverkstæði má hvorki nota til geymslu á eldfimum efnum né til vörugeymslu almennt, nema því aðeins, að eldtraustur veggur sé milli þeirra og geymslunnar.

105. gr.

Bifreiðaskýli og bifreiðaverkstæði má ekki hita upp með kolaofnum, gasofnum, olíuofnum, rafmagnsglóðarofnum né opnum eldstæðum.

106. gr.

Bifreiðaskýli og bifreiðaverkstæði má einungis lýsa upp með rafljósum, og skulu leiðslur og annar ljósaútbúnaður vera samkvæmt reglum Rafmagnsveitu Reykjavíkur.

107. gr.

Feitimengaðan tvist og tuskur má ekki geyma í bifreiðaskýlum eða bifreiðaverkstæðum nema í eldtraustum, loftþéttum ílátum.

XV. KAFLI

Verksmiðjur og vinnustofur.

108. gr.

Verksmiðjur, vinnustofur og önnur atvinnufyrirtæki, sem eldhætta stafar af, má ekki setja á stofn, né reka, nema í húsakynnum, er slökkviliðsstjóri samþykkir, enda sé fylgt þeim varúðarráðstöfunum, sem hann telur nauðsynlegar.

109. gr.

Engin atvinnufyrirtæki, sem eldhætta stafar af, má reka í húsum, sem jafnframt eru notuð til íbúðar. Þó getur slökkviliðsstjóri veitt undanþágu frá því ákvæði, þegar um minni háttar rekstur er að ræða, sem telja má hættulítinn fyrir íbúa hússins, enda sé þá fullnægt öllum þeim skilyrðum, sem hann kann að setja um reksturinn í slíkum húsum. Atvinnurekstur, sem notar mjög eldfim efni, er sprengingarhætta stafar af, má aldrei fara fram í húsum, sem notuð eru til íbúðar.

110. gr.

Eldnæm efni eða lausa hluti, svo sem eldsneyti, timbur, viðarlíki, hefilsþæni, sag, bólstur, fatnað eða þess háttar, má ekki hafa nær gufukötlum, miðstöðvarkötlum, kolaofnum, límofnum eða öðrum eldstæðum og reykleiðslum frá þeim en í 50 cm fjarlægð, né láta þau liggja að rafmagnshreyflum.

111. gr.

Leiðslur fyrir ókælda gufu skulu vera tryggilega einangraðar eða a. m. k. 5 cm frá viðum og öðrum eldnæmum hlutum.

144

11. júní

112. gr.

Glæður, gjall og annan úrgang úr eldstæðum skal láta í fullkomlega eldtraust ílát úr málmum eða steini utan húss.

113. gr.

Í verksmiðjum og vinnustofum, þar sem eldfim efni eru höfð um hönd, skal nota rafljós til lýsingar. Sé ekki hægt að koma því við eða ef bilun verður á rafmagnstækjum, rafmagnslögnum eða raforkugjafa, má einungis nota lokuð ljósker. Ljósaperur mega aldrei liggja að viðum eða viðarlíki.

114. gr.

Rafmagnstaugar má ekki stytta með hnútum eða vefja þeim um króka, nagla eða aðra hluti, er leitt geta rafmagn. Þess skal og gætt, að einungrun rafmagnstauga skemmist ekki af núningi eða öðrum orsökum. Rafmagnslagnir má hvorki nota til að hengja á þær hluti né tengja við þær snúrur eða víra. Atvinnufyrirtækjunum ber að sjá um, að allur rafmagnsumbúnaður sé samkvæmt reglum Rafmagnsveitu Reykjavíkur og að þeim sé vel haldið við.

115. gr.

Fæggigögn, svo sem tvist, tuskur, hamp o. þ. h., sem notuð hafa verið til að þurrka eða fægja vélarhluta, skal brenna á hverju kvöldi eða geyma á óhultum stað í eldtraustum, loftþéttum ílátum.

Annan eldnæman úrgang skal daglega eftir vinnutíma hreinsa burt af vinnustöðvum og flytja á öruggan stað, þar sem óviðkomandi menn eiga ekki aðgang að.

116. gr.

Eldnæma hluti, sem hafðir eru til umbúða eða notaðir til iðnaðar, svo sem tréspæni, hálm, hey, hamp, tvist, tréull o. þ. h., skal geyma í sérstöku herbergi, og má ekki hafa meira af slíkum efnum í vinnustöðvum en notað er hvern dag.

117. gr.

Í timbursmiðjum, húsaagnavinnustofum og líkum verkstæðum skal tréspónum, sagi og öðrum úrgangi sópað daglega saman að aflokinni vinnu, og það geymt á öruggum stöðum.

118. gr.

Í verksmiðjuhúsum, vinnustöðvum og öðrum húsum, sem notuð eru til atvinnurekstrar, má ekki geyma neitt í anddyrum, göngum eða stigum, sem hindrað getur eðlilegan umgang um húsin.

119. gr.

Birgðir af gas- og súrhylkjum skal geyma í eldtraustum húsum, sem eru ekki sambyggð öðrum húsum. Engin önnur eldfim efni má hafa þar um hönd.

120. gr.

Á vinnustöðvum skal eigi hafa fleiri gas- eða súrhylki en til daglegra nota, og skal þeim komið fyrir á sérstökum vögnum, svo að auðvelt sé að flytja þau úr stað. Þar skulu festar upp áskoranir á áberandi stöðum um, að menn komi hylkjumunum strax á öruggan stað, ef eldsvoða ber að höndum.

144 Þegar vinnu er lokið, skal öllum gas- og súrhylkjum komið fyrir á einum stað
11. júní nálægt útgöngudyrum, og skal staðurinn og dyrnar að utan auðkenndar þannig, að slökkviliðið geti fundið hylkin tafarlaust.

121. gr.

Þar, sem gas- og súrhylki eru geymd, skal vera góð loftræsting og þess ávallt gætt, að auðvelt sé að komast að þeim og að þau geti ekki oltið um koll.

122. gr.

Ávallt skal fara varlega með gas- og súrhylki. Þau mega ekki verða fyrir höggum og ekki vera notuð sem viðnám eða undirstaða við flutning hluta.

Hylkin má ekki setja nálægt hitaleiðslum, við opinn eld, nálægt eldfimum efnum eða geyma þau í sólarhita.

Hönum hylkjanna skal ávallt loka vandlega, eftir að þau hafa verið notuð.

123. gr.

Við notkun súrhylkja skal þess vandlega gætt, að feiti komist ekki að opum þeirra, krönnum eða slöngum. Þau mega ekki standa þar, sem hætt er við, að feiti geti sletzt á þau, og varast skal að snerta þau með feitugum höndum.

124. gr.

Slökkviliðsstjóri lætur festa upp á vinnustöðvum þær varúðarreglur, er hann telur nauðsynlegar.

XVI. KAFLI

Um geymslu á timbri o. fl.

125. gr.

Á lóðum og í húsagörðum má ekki geyma timbur, umbúðakassa, hey, hálm, sag, hefilsþæni eða önnur álika eldnæm efni, nema með leyfi slökkviliðsstjóra, enda sé fylgt fyrirmælum hans um geymsluna.

126. gr.

Viðarhlaðar skulu ekki vera stærri en 60 m² og ekki hærri en 5 m. Minnsta fjarlægð milli stakka skal vera 2 metrar og frá húsum 6,3 metrar, nema leyfi slökkviliðsstjóra komi til.

127. gr.

Gerð og fyrirkomulag húsa, sem ætluð eru til geymslu eða sölu á timbri, skal háð fyrirmælum slökkviliðsstjóra.

128. gr.

Við þurrkun á timbri innanhúss skal fyrirkomulag þurrkklefanna og stöflun timbursins í þeim háð fyrirmælum slökkviliðsstjóra.

129. gr.

Í timburgeymsluhúsum má ekki reykja né nota óbyrgð ljós.

XVII. KAFLI
Vörugeymsluhús.

144
11. júní

130. gr.

Bygging og fyrirkomulag vörugeymsluhúsa skal vera háð samþykki bruna-
málastjórnarinnar.

131. gr.

Í vörugeymsluhúsum skulu vera eldvarnarskilrúm eða bitar með hæfilegu
millibili, þó ekki meira en 25 m. Gerð og fyrirkomulag þeirra skal vera háð fyrir-
mælum slökkviliðsstjóra.

132. gr.

Í vörugeymsluhúsum má ekki reykja né nota óbyrgð ljós. Skal tilkynna það
með greinilegum auglýsingum á áberandi stöðum.

XVIII. KAFLI

Um uppskipun, geymslu og dreifingu eldfimra vökva.

133. gr.

Forráðamenn skipa, sem flytja benzin, steinolíu og aðra álíka eldfima vökva
til Reykjavíkur, skulu fá leyfi hafnarstjóra og slökkviliðsstjóra til að sigla þeim
inn á innri höfnina og til að afferma þar. Afferming skal fara fram samkvæmt
fyrirmælum hafnarstjóra og slökkviliðsstjóra.

Þess skal ávallt gætt, að skip, sem verið er að afferma, liggi að affermingar-
stað.

Skipin skulu hafa uppi rauðan fána í birtu, en rautt ljós í myrkri.

134. gr.

Varðmenn frá slökkvistöðinni skulu ávallt vera viðstaddir affermingu skip-
anna, og ákveður slökkviliðsstjóri, eftir atvikum, tölu þeirra. Varðgæzlan greiðist
af eiganda farmsins. Varðmönnum ber að bægja öllum óviðkomandi frá afferm-
ingarstað og sjá um, að allrar varúðar sé gætt, og má enginn fara um borð í skipin
meðan varðgæzla er, nema með leyfi varðmanna.

135. gr.

Meðan afferming fer fram, má ekki reykja né hafa um hönd óbyrgð ljós eða
eld um borð í skipunum eða á varðsvæðinu. Sama gildir um skip, sem liggja að
skipum, sem verið er að afferma. Engin önnur vinna má fara fram á bryggju, nema
með leyfi slökkviliðsstjóra.

136. gr.

Um útskipun á eldfimum vökvum í Reykjavíkurhöfn gilda sömu varúðar-
reglur og um affermingu þeirra.

137. gr.

Birgðir af eldfimum vökvum má hvergi geyma í lögsagnarumdæmi Reykja-
víkur nema á þeim stöðum, sem brunamálastjórnin hefur samþykkt.

Slökkviliðsstjóra ber að sjá um, að umbúnaður og umgengni á geymslustöð-
um sé samkvæmt settum reglum og fyrirmælum. Á birgðastöðvum er skylt að hafa
þau slökkvitæki og gera aðrar þær varúðarráðstafanir, er slökkviliðsstjóri krefst.

144
11. júní

138. gr.
Sölu eldfimra vökva má ekki reka nema með leyfi brunamálastjórnarinnar. Fyrirkomulagi sölunnar skal hagað eftir fyrirmælum slökkviliðsstjóra.

139. gr.

Sala á benzíni skal einungis leyfð frá eldtraustum neðanjarðargeymum með viðurkenndum dæluútbúnaði. Yfir geymunum, og þar sem sala fer fram, skal vera steinsteyptur pallur, með halla að benzínbrunni, svo að allt benzín, er niður hellist, renni í brunninn. Sölugeyma má hvergi setja upp, nema á stöðum, sem brunamálastjórnin leyfir. Fyrirkomulag og umbúnaður allur er háð samþykki slökkviliðsstjóra. Tóbaksreykingar eru bannaðar í nánd við sölugeyma. Á benzínsölustöðvum er skylt að hafa viðurkennd handslökkvitæki, og ákveðst gerð og tala þeirra af slökkviliðsstjóra.

Lyfjabúðum skal þó heimilt að selja allt að 250 g í senn af hreinsuðu benzíni.

140. gr.

Bifreiðar, sem notaðar eru til flutninga á benzíni, skulu búnar stopphana á benzín pípu til aflvélar, sem auðvelt er að ná til úr sæti bifreiðarstjóra. Í stýrishúsi bifreiðarinnar skulu vera a. m. k. 2 handslökkvitæki af viðurkenndri gerð. Bannað er að reykja í bifreiðunum.

141. gr.

Geymar, sem benzín er flutt í, skulu vera úr hæfilega þykkum stálplötum, með soðnum samskeytum. Eigi má fylla geymana meira en svo, að a. m. k. 1% af rúmtaki sé ætlað fyrir hitabenslu. Slanga til áfyllingar skal svo gerð, að hún leiði ekki rafmagn, nema hægt sé fyrirhafnarlaust að jarðtengja geymana, og það sé ætíð gert, þegar bifreiðarnar eru fermdar eða affermdar. Áfyllingarpípan skal ná nær í botn á geymi. Loftlokar skulu vera af öruggri gerð og búnir smáriðnu öryggisneti úr bronsi. Báðum megin geymanna skal mála greinilegu letri: Benzín — eldfimt.

142. gr.

Óheimilt er að geyma að næturlagi bifreiðir, er notaðar eru til benzínflutninga, á öðrum stöðum en þeim, sem slökkviliðsstjóri samþykkir. Á öðrum tímum skulu bifreiðastjórar varast að skilja bifreiðar sínar eftir á almannafæri um stundarsakir, hvort sem þær eru með hlassi eða tóma geyma. Þeir skulu sýna fullkomna varfærni, meðan benzín er losað í sölugeyma, og mega eigi víkja frá bifreiðunum, fyrr en gengið er frá fyllopi geymanna.

Slökkviliðsstjóri getur sett sérstakar öryggisreglur um losun benzíns af bifreiðum á sölugeyma.

143. gr.

Bifreiðastjórum er skylt að gæta fyllstu varúðar við flutning á benzintunnum, tómun sem fullum, um götur hæjarins, og er þeim óheimilt að skilja við bifreiðarnar á almannafæri. Benzín- eða olíutunnur má eigi skilja eftir á almannafæri, nema þær hafi verið tæmdar og gufuhreinsaðar.

144. gr.

Í verzlunum þar sem steinolía er seld, skal hún afgreidd frá neðanjarðargeymum utanhúss með leiðslu á sölustað. Málmskál skal höfð undir þeim ílátum, sem olían er afgreidd í, til að taka á móti olíu, er kann að renna utan hjá ílátunum. Varkárni og hreinlætis skal gætt í allri umgengni.

145. gr.

Í verzlunum, þar sem tjara, terpentína, smurningsolía og aðrir álíka eldnæmir vökvar eru seldir, má eigi geyma meira en eina tunnu af hverri tegund innan húss.

Í verksmíðjum og á vinnustöðvum, þar sem fyrrnefndir og aðrir álíka eldfimur vökvar eru notaðir, má eigi geyma meira af þeim en notað er dag hvern. Aðrar birgðir af þessum vökvum skulu geymdar á þeim stöðum, sem brunamálastjórnin hefur samþykkt.

144

11. júní

XIX. KAFLI

Um sprengiefni.

146. gr.

Forráðamenn skipa, sem flytja sprengiefni til Reykjavíkur, svo sem dynamít, púður, birgðir af skotfærum, hvellhettum o. s. frv., skulu tilkynna hafnarstjóra um farminn, áður en skipin eru tekin inn í innri höfnina. Hafnarstjóri ákveður í samráði við slökkviliðsstjóra, hvaða ráðstafanir gera skuli, og má ekki taka skip upp að hafnargörðum hér, fyrr en allar varúðarráðstafanir hafa verið gerðar um uppskipun og flutning sprengiefnanna.

147. gr.

Fyllstu varúðar skal gætt við affermingu sprengiefna. Þeir, sem vinna við afferminguna, mega ekki reykja né hafa í vörzlum sínum neins konar eldfæri eða nota óbyrgð ljós. Varðmenn frá slökkviliðinu skulu vera viðstaddir afferminguna og sjá um, að allrar varúðar sé gætt. Flutningur á sprengiefnum um götur bæjarins skal fara fram undir eftirliti slökkviliðs og lögreglu, sem ákveða, á hvern hátt sprengiefnin eru flutt um bæinn á geymslustað. Varðgæzlan greiðist af eiganda sprengiefnisins, en slökkviliðsstjóri ákveður tölu varðmanna.

148. gr.

Slökkviliðsstjóri ákveður, hvar birgðageymslur sprengiefna meggi vera, og er umbúnaður þeirra háður fyrirmælum hans. Hann skal hafa eftirlit með umgengni í geymslum þessum.

149. gr.

Enginn má hafa undir höndum né verzla með sprengiefni, nema hann hafi fengið til þess leyfi brunamálastjórnarinnar.

Slökkviliðsstjóri ákveður, hve miklar birgðir meggi vera fyrir hendi á sölu- stað á hverjum tíma, og hvernig geymslu þeirra skuli hagað.

150. gr.

Dynamít og önnur sprengiefni, sem notuð eru daglega innan bæjar, skulu eingöngu vera í vörzlum verkstjóra, sem bera persónulega ábyrgð á geymslu þeirra og meðferð. Mesta magn slíkra sprengiefna má vera allt að 5 kg, auk nauðsynlegra hvellhettna. Skal slökkviliðsstjóra tilkynnt, hvar það er geymt og á hvern hátt.

151. gr.

Skotelda (flugelda) má eingöngu framleiða í steinhúsum, sem ekki eru notuð til íbúðar. Húsnæði það, sem notað er til framleiðslunnar, skal vera samþykkt af slökkviliðsstjóra, er setur reglur um öryggisráðstafanir.

Óheimilt er að selja öðrum efni til skoteldagerðar en þeim, sem hafa leyfi brunamálastjórnarinnar til að framleiða skotelda.

144
11. júní

Sala skotelda er bundin leyfi slökkviliðsstjóra, er ákveður, hve miklar birgðir megi vera á hverjum stað og hvernig þeim skuli komið fyrir.

152. gr.

153. gr.

Í skoteldum, púðri og öðrum sprengiefnum má ekki kveikja á almannafæri nema með leyfi lögreglustjóra.

XX. KAFLI

Sektarákvæði, gildistaka samþykktarinnar o. fl.

154. gr.

Nú er hús byggt áður en samþykkt þessi öðlast gildi, og fullnægir ekki fyrir-mælum hennar. Ber húseiganda þá að breyta húsi sínu í samræmi við þau, en brunamálástjórnin getur veitt, samkvæmt leyfisbeiðni hans, frest til breytinga eða samþykkt óbreytta notkun og umbúnað hússins. Vanræki húseigandi hins vegar að leita slíks leyfis eða fari ekki eftir fyrirmælum brunamálástjórnarinnar eða slökkviliðsstjóra um breytingar, skal hann kærður til refsingar.

155. gr.

Með brot gegn samþykkt þessari skal fara sem opinber mál, og greiði hinn seki allt að 10 þúsund krónur fyrir brot sitt, nema þyngri refsing liggja við. Sektir renni í bæjarsjóð Reykjavíkur.

Reglugerð þessi, sem samin er og samþykkt af bæjarstjórn Reykjavíkur, staðfestist hér með samkvæmt lögum nr. 37 1. apríl 1948, til þess að öðlast gildi 11. júní 1953, og birtist til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Jafnframt er úr gildi numin reglugerð um skipun slökkviliðs og brunamála í Reykjavíkurkaupstað frá 24. júní 1913.

Félagsmálaráðuneytið, 11. júní 1953.

F. h. r.

Hjálmar Vilhjálmsson.

Hallgrímur Dalberg.

145
20. júlí

REGLUGERÐ

um öryggis- og heilbrigðisráðstafanir á bifreiðaverkstæðum.

1. gr.

Salarkynni, þar sem fram fara viðgerðir á bifreiðum eða farandvélum, sem knúnar eru benzin- eða olíuhreyfli, svo sem skurðgröfum, dráttarvélum, krönnum, jarðýtum og öðrum jarðvinnsluvélum, skulu, eftir því sem frekast verður við komið, vera í sérstökum húsum, sem ekki eru notuð til annars.

Ef slík salarkynni eru þó í húsi, sem einnig er notað til annarrar starfrækslu, eða geymslurúm eru aðliggjandi, skal á fulltryggan hátt þannig frá gengið, að frá þeim geti ekki horizt gas eða eimur til aðliggjandi herbergja.